

PROCEDURE ZA POČETAK RADA JU CENTAR ZA DJECU I ODRASLE OSOBE S POSEBNIM POTREBAMA ZDK I DRUGE SЛИЧНЕ USTANOVE

- vodič za unapređenje sigurnosti -

UVOD

Referirajući se na sve prethodne preporuke i smjernice Svjetske zdravstvene organizacije, Federalnog ministarstva zdravstva, Zavoda za javno zdravstvo FBiH, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, Sekretarijata za zdravstvo Grada Beograda, te Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica, a cijeneći značaj JU Centar za djecu i odrasle osobe s posebnim potrebama ZDK (u daljem tekstu: Centar) i njen uticaj na odgoj i obrazovanje djece, te samim tim za društvo u cjelini, pripremljene su Procedure za početak rada JU Centar za djecu i odrasle osobe s posebnim potrebama ZDK i druge slične ustanove – vodič za unapređenje sigurnosti, koji se dešava u periodu još uvijek prisutne potencijalne ali smanjene opasnosti od Coronavirus-a (Covid-19).

Preporuke su namijenjene zaposlenicima ustanove, roditeljima i korisnicima.

Od neprocjenjive je važnosti urediti način ulaska i boravka u Centru na način da ne dođe do prodora Coronavirus-a (Covid-19) u prostorije Centra, među zaposlenike i korisnike, što bi imalo neprocjenjivo negativne posljedice po rad i funkciju Centra i građanstvo, ali i cijelokupan društveni sistem Zeničko-dobojskog kantona i šire, ali i omogućilo i olakšalo širenje Coronavirus-a kroz kontake koji su neizbjegni i neophodni u izvršavanju Centru zakonom povjerenih zadataka.

JU Centar za djecu i odrasle osobe s posebnim potrebama ZDK i slične ustanove korisnicima usluga pružaju sljedeće usluge:

- rano podsticanje razvoja i rana intervencija za djecu s posebnim potrebama predškolskog uzrasta,
- odgojno-obrazovni rad i osposobljavanje djece i odraslih osoba s posebnim potrebama s ciljem izgradnje ličnog identiteta, socijalne integracije, izgradnje kompetencija od životnog značaja, pripreme za život, a prema prilagođenom individualnom planu i programu,
- (re)habilitacija i podsticaj djece i mladih osoba s posebnim potrebama kroz individualne i grupne (re)habilitacijske i podsticajne mjere,
- dnevno zbrinjavanje djece i odraslih osoba s posebnim potrebama,

- radno osposobljavanje i rehabilitacija odraslih osoba s posebnim potrebama,
- program podrške porodici kroz neposredni savjetodavni i edukacijski stručni rad.

Pojavom pandemije uzrokovane koronavirusom, a prateći preporuke i naredbe kriznih štabova, direktni rad sa korisnicima usluga je obustavljen. Prateći trenutnu situaciju i popuštanje u mjerama, te u slučaju odluke o ponovnom uspostavljanju rada potrebne su smjernice o obezbjeđivanju uslova za rad, po kojima bi se rizik sveo na minimum i time zaštitilo zdravlje korisnika i zaposlenika ovakvih ustanova.

BIOSIGURNOSNE MJERE

Biosigurnosne mjere su mjere koje se primjenjuju radi smanjenja rizika unosa infekcije (bakterije, virusi i drugi mikroorganizmi) u životnu i radnu sredinu ljudi. One su najbolje mjere u sprečavanju unosa zaraze ili preveniranja kao i suzbijanja širenja zaraze. Primjenjuju se i kod postepenog prestanka opasnosti od širenja zarazne bolesti. Ove mjere služe da bi se smanjio rizik unosa mikroorganizama i spriječila pojava oboljenja kod zaposlenika i klijenata – djece i roditelja. Bio sigurnosne mjere mogu biti:

1. Konceptualne mjere odnose se na samu lokaciju objekta, njegovu građevinsku izvedbu i planiranje prostora u objektu u smislu odvajanja čistih od nečistih puteva (radnih procesa);
2. Strukturne mjere predstavljaju unutrašnje uređenje i izbor opreme koja mora biti izrađena od materijala koji se mogu lako higijenski održavati (čistiti, prati i dezinfikovati);
3. Operativne mjere podrazumijevaju praktičnu primjenu higijenskih mjer kroz primjenu DDD-a, lične higijene, kontrole sanitarnog statusa i zdravstvenog stanja zaposlenika, te održavanja higijene radnog prostora, uključujući radno mjesto i druge prostorije koje uposlenici tokom rada koriste.

OPERATIVNI KRIZNI TIM

Dobro je na nivou Centra formirati tim od npr. tri zaposlenika među kojima mora biti osoba koja ima odgovornosti i ovlaštenja da donosi odluke, koji bi detaljno razradio operativne mjeru u svrhu sprečavanja unosa zaraze, a koristeći preporuke nadležnih institucija. Tim treba da definiše zahtjeve kako djelovati i koje mjeru poduzimati u tri segmenta: okolišni, organizacijski i individualni segment, što je prikazano u Tabeli 1.

RIZIČNE TAČKE U CENTRU

Osim samih kontakata zaposlenika i korisnika, kao i korisnika međusobno, posebno one iz mlađih dobnih skupina kojima je teško objasniti neophodnost provođenja mjeru, kao rizične tačke u Centru izdvajaju se sljedeće:

- mjesto ulaska/izlaska,
- garderober,
- mjesto odlaganja obuće,
- toaleti,
- kuhinje,
- trpezarije,
- neposredni rad sa korisnicima (rad sa fizioterapeutom, logopedom, rehabilitatorom/edukatorom i sl.)

Tabela 1. Izgled strategije djelovanja

Segment djelovanja	Zahtjev: Reducirati širenje sa bolesne na zdravu osobu	Zahtjev: Smanjiti rizik da se zdrave osobe zaraze
Okolišni segment Akcije koje će se poduzeti: 1. kako spriječiti unos zaraze, 2. kako kontrolisati ulaz i izlaz iz ustanove.	Ohrabriti osobe koje su bolesne da ostanu kod kuće. Ukoliko je nemoguće, osobe ne smiju posjećivati visokofrekventna mjesta. Osobama će biti obezbijedena odgovarajuća zaštitna oprema, osigurat će se fizičke i dezinfekcione barijere.	Kontinuirano podsjećati ljudi da obrate pažnju na rane znakove i simptome bolesti. Osigurati jednostavan prilaz sredstvima za higijenu ruku. Poboljšati održavanje prostorija i kruga objekta uz korištenje standardnih sredstava za čišćenje, pranje i dezinfekciju. Osigurati kante za iskorištene jednokratne maramice, maske i rukavice.
Organizacijski segment Mjere koje će prilagoditi svakodnevne aktivnosti trenutnom stanju: 1. definisati kretanje i mjere zaštite unutar ustanove, 2. definisati eksterne kontakte sa dobavljačima, partnerima itd.	Educirati zaposlenike o znakovima i simptomima kako bi se promovisalo rano prepoznavanje bolesti. Postupati po proceduri za rad sa osobama koje imaju simptome (obrazac o Individualnoj izjavi o simptomima i znakovima bolesti). Ohrabriti osobe sa simptomima da ostanu kod kuće uz mjere samoizolacije. Raditi u smjenama, organizovati pauze za ručak u intervalima. Održavati fizičku distance i higijenu.	Educirati osoblje o znakovima i simptomima u cilju ranog prepoznavanja. Razmotriti mogućnost limitiranog broja osoba u objektu i prostorijama kako bi se socijalna interakcija svela na minimum.
Individualni segment Akcije koje će se individualno poduzeti kako bi se svakodnevno ponašanje prilagodilo trenutnom stanju.	Osobe sa simptomima trebaju nositi zaštitnu masku ukoliko su interakcije sa drugim osobama neizbjegne. Obavezno je provođenje higijenskih mjer od strane svih zaposlenika.	Kontinuirano napominjati zaposlenike na važnost dobre lične higijene, pranja ruku i izbjegavanje diranja lica neopranim rukama. Ukoliko je rizik za kontakt sa osobom koja ima simptome neizbjegjan, potrebno je svim zaposlenicima osigurati zaštitne maske.

GENERALNA ORGANIZACIJA RADA U CENTRU

Organizacija rada s korisnicima. Preporučuje se provoditi individualne seanse sa korisnicima. Ukoliko je krajnje nemoguće, formiranje skupine uvijek istih korisnika treba obaviti na način da svaki korisnik i terapeut imaju najmanje dva metra udaljenosti od svih drugih korisnika na sve strane, što bi značilo da će brojnost skupine zavisiti od veličine prostorije, ali će se nastojati da skupina bude minimalna. Nakon formiranja skupine, narednih 14 dana uključujući neradne dane ne treba primati ili “dopunjavati” skupinu drugim korisnicima, čak i ako neki korisnik iz skupine prestane dolaziti u Centar.

Ograničenje ulaska u Centar. Do dalnjeg su zabranjeni sve posjete Centru (npr. pozorišne predstave, vannastavne aktivnosti i sl.). Neophodno je osigurati protok/dolazak što manjeg broja osoba, kako na ulazu u Centar tako i u unutrašnjim prostorima ustanove. Ulaz u Centar biće konstantno zaključan. O ovome će biti postavljena obavijest na ulaznim vratima. Sve osobe koje ulaze u prostor Centra (osim korisnika i zaposlenika) na ulazu prije ulaska trebaju ispuniti odgovarajući epidemiološki upitnik koji se već koristi i u svim zdravstvenim ustanovama (Epidemiološki upitnik u prilogu) sa osnovnim podacima: ime i prezime, godište, adresa stanovanja, podatak o boravku u drugim državama u proteklih 14 dana, podatak o trenutnom zdravstvenom stanju (temperatura, kašalj, kihanje, otežano disanje), razlog ulaska u prostorije vrtića, datum i vrijeme ulaska. Bilo bi poželjno mjeriti temperaturu beskontaktnim topломjerom, ukoliko za to postoje mogućnosti. Ukoliko je krajnje neophodan ulazak trećih lica u prostorije Centra, isti će se obaviti uz maksimalne mjere predostrožnosti. U prostorije Centra ući će samo jedno treće lice u jednom trenutku. Treće lice će kontaktirati samo sa jednom osobom koja treba da mu pruži informaciju ili uslugu, i to na udaljenosti od dva metra i po mogućnosti u hodniku a ne u kancelarijama, te nikako u prostorima u kojima borave korisnici. Ulazak u prostorije Centra će se svesti na najmanju moguću mjeru.

Dez-barijere za noge. Na ulazima u Centar postavit će se odgovarajuća dez-barijera. Na ulazima će se postaviti obavještenja i upute kako koristiti dez-barijere (Uputa o načinu korištenja i označavanju dez-barijere u prilogu). Preporuka je da sredstvo bude na bazi hlora (npr. natrij-dihloroizocijanurat-dihidrat). Dovoljno je rastvoriti 2 g granulata na 10 litara vode pri čemu se oslobođa aktivni hlor u koncentraciji od oko 100 mg/l. Pripremljen rastvor dozira se u pumpe kojima se obavlja dezinfekcija ili se sa ovim rastvorom dopunjavaju dez-barijere. Ovakav rastvor je upotrebljiv narednih 6-8 sati. U situacijama izuzetne pogoršanosti higijenskih uslova, za pripremu dez-barijera koristi se dvostruko veća koncentracija, odnosno do 4 g na 10 litara vode. Treba koristiti rastvor pripremljen neposredno pred upotrebu. Preduslov za kvalitetnu dezinfekciju je obavezna priprema – mehaničko čišćenje. Dez-barijera treba da ima odgovarajuću plastičnu podlogu sa natopljenom spužvom, te odvojeni dodatni dio za posušivanje obuće nakon prolaska dez-barijere (suha spužva). Za održavanje dez-barijere predlaže se da se zaduže zaposlenici na održavanju čistoće. Prilikom rukovanja dez-barijerom, zaposlenici na održavanju čistoće koristit će rukavice i masku. Dez-barijere moraju biti postavljene na način da se nalaze na glavnom ulazu u ustanovu, da ih se ne može zaobići, preskočiti, izbjegći, da obezbjeđuju propisane mjere sigurnosti (onemogućen kontakt kožom, onemogućen naknadni pristup korisnicima), moraju zadovoljavati kriterije minimalne dubine 2-

4 cm za barijere za ljude (6-8 cm ukoliko se barijere postavljaju za vozila), u dez-barijere za dezinfekciju obuće postavljaju se sintetičke spužve koje je neophodno fizički čistiti (ispirati) u toku 24 sata. Treba voditi računa o dužini dez-barijere preko kojih će prelaziti korisnici u kolicima, da bi čitav točak prešao dez-barijeru.

Dez-barijere za ruke. Pripremit će se rasprskivač sa rastvorom dezinfekcionog sredstva na bazi 70%-tnog alkohola i tim sredstvom našpricati ruke svakog zaposlenika, korisnika i eventualno drugih osoba koje ulaze u Centar. Za malu djecu prednost treba dati higijenskom pranju ruku sapunom i vodom 20 sekundi naspram česte dezinfekcije zbog mogućnosti oštećenja kože ruku ili stavljanja ruku u usta.

Primo-predaja korisnika. Roditelji/startelji dovode i odvode korisnike u Centar na način da ne ulaze u ustanovu osim u krajnjoj nuždi, već dolaze do ulaza pri čemu zadržavaju distancu od najmanje dva metra u odnosu na druge roditelje/staratelje i korisnike. Dijete terapeut preuzima ili prepušta roditelju/staratelju ispred ulaza u ustanovu, primjereni dobi, stanju, funkcionalnosti i drugim karakteristikama korisnika, po mogućnosti zadržavajući distancu. Za vrijeme primo-predaje, druge korisnike nadziru druge odrasle osobe koje su na radnom mjestu – korisnici se ne ostavljaju bez nadzora. Iznimka je kada je prisustvo roditelja/staratelja nužno za pružanje usluge (npr. rane intervencije). Pratnja korisnika koja sudjeluje u pružanju usluge pridržava se svih mjera sprečavanja i suzbijanja epidemije navedenih u ovoj uputi.

Ulazak u Centar. Korisnike dovode i odvode roditelji/staratelji u zasebno prethodno dogovoreno vrijeme različito za svakog korisnika ili eventualno skupinu korisnika, s razmakom od najmanje 10 minuta između dva korisnika. Djecu i roditelje pred ulaznim vratima dočekuje terapeut. Roditelji se ne okupljaju na ulazu.

Postupanje korisnika po ulasku u Centar. Korisnik ulazi tako da odmah odlazi do garderoberu, obuče papuče, skida jaknu, te pere ruke sapunom i vodom prije ulaska u svoju prostoriju. Za boravak korisnika preporučuje se prostorija što veće površine i visine, prozračna i osunčana (odgovarajući izvor dnevnog svjetla), vratima odvojena od ostalih prostorija. Neophodno je da se prostorija može provjetravati vanjskim zrakom. Ukoliko je neophodno, preporučuje se u istoj prostoriji organizirati prehranu korisnika (obroci se mogu dostaviti u prostoriju te konzumirati u prostoriji). Upotreba zajedničkih trpezarija u kojoj bi boravili korisnici predstavlja rizik i ne preporučuje se.

Pratnja djece do Centra ili iz njega. Dijete roditelj/staratelj dovodi i odvodi iz ustanove na način da je u pratnji jednog djeteta uvijek jedna odrasla osoba/roditelj/staratelj. Kada je god moguće, u pratnji svakog pojedinog dijeta uvijek je ista osoba ili se izmjenjuju dvije odrasle osobe.

Rizični pratitelji. U pratnji djeteta treba biti odrasla osoba koja živi u istom domaćinstvu s djetetom, te upravo ona osoba koja je, u odnosu na druge osobe koje bi mogle dovoditi i odvoditi dijete, uključena u takav tip dnevnih aktivnosti da je njena mogućnost zaraze s Coronavirus-om (Covid-19) najmanja. U pratnji djeteta treba biti odrasla osoba koja ne spada u

rizičnu skupinu na obolijevanje od Covid-19, tj. nije starije životne dobi (65 i više godina), niti je hronični bolesnik.

Bolesni roditelji. Roditelji/staratelji ne smiju dovoditi niti odvode djecu iz ustanova niti ulaziti u vanjske prostore (dvorište, vrt, igralište) i unutrašnje prostore ustanove ako imaju povišenu tjelesnu temperaturu, respiratorne simptome poput kašla i kratkog daha, ili koji su pod rizikom da su mogli biti u kontaktu s osobama pozitivnim na Coronavirus (Covid-19), ili su pod sumnjom da bi mogli biti zaraženi s Coronavirus-om (Covid-19), a pogotovo ako su u samoizolaciji (tada ne smiju izlaziti iz kuće).

Bolesni korisnici. Korisnici koji imaju povišenu tjelesnu temperaturu, respiratorne simptome poput kašla i kratkog daha, ili koji su pod rizikom da su mogli biti u kontaktu s osobama pozitivnim na Coronavirus (Covid-19) (npr. u domaćinstvu ili u radnoj ustanovi), ili su pod sumnjom da bi mogli biti zaraženi s Coronavirus-om (Covid-19) ostaju kod kuće te ih roditelji/staratelji ne smiju dovoditi u Centar.

Pisana izjava korisnika i/ili roditelja/staratelja. Može se organizovati da korisnik i/ili roditelj/staratelj potpisuje izjavu da: korisnik i/ili roditelj/staratelj koji dovodi i odvodi korisnika nema povišenu tjelesnu temperaturu, respiratorne simptome niti je pod rizikom mogućeg kontakta s osobama pozitivnim na Covid-19 ili kod kojih se sumnja na zarazu Covid-19, dužan je obavijestiti pružatelja usluga ako ima povišenu tjelesnu temperaturu, respiratorne simptome, da je pod rizikom mogućeg kontakta s osobama pozitivnim na Covid-19 ili kod kojih se sumnja na zarazu Covid-19, korisnik i/ili roditelj/staratelj upoznat je u cijelosti s ovim uputama. Preporučuje se ostanak kod kuće korisnika s hroničnim bolestima (respiratornim, kardiovaskularnim, dijabetesom, malignim bolestima, imunodeficijencijama, djece s većim tjelesnim/motoričkim oštećenjima), kao i djece čiji roditelji/staratelji ili ukućani imaju jednu od navedenih bolesti. U slučaju uključivanja korisnika s hroničnim bolestima neophodno je prethodno pribaviti mišljenje ljekara.

Bolesni ukućani. Ako ukućani zaposlenika imaju jednu od navedenih hroničnih bolesti ili su starije životne dobi (65 i više godina), zaposlenici se tokom boravka kod kuće pridržavaju mjera fizičkog razmaka u donosu na ukućane kao i pojačane higijene, radi zaštite ukućana.

Ostanak kod kuće kad god je to moguće. Također, potiče se ostanak kod kuće svih korisnika za koje nije neophodno da se odmah uključe u aktivnosti Centra.

Djeca s teškoćama. Djeca kojoj je neophodna dodatna podrška ili podrška asistenta (oštećenja vida, sluha, oštećenja jezično-govorne-glasovne komunikacije i specifične teškoće u učenju, oštećenja organa i organskih sistema, intelektualne teškoće, poremećaji u ponašanju i oštećenja mentalnog zdravlja, postojanje više vrsta teškoća u psihofizičkom razvoju, ne moraju obavezno biti pod povećanim rizikom za zarazu s Covid-19 u smislu pojačane osjetljivosti njihovog organizma na novi koronavirus. Pa ipak, ipak treba uzeti u obzir da i ove teškoće mogu narušiti dosljednost djece u održavanju socijalne distance i higijene, što ih može staviti u povećani rizik za zarazu. Kada pruža potporu korisniku i u njegovoj blizini, preporučuje se da

terapeut/asistent uvijek nosi zaštitnu masku, a kod pružanja potpore korisniku pri korištenju toaleta preporučuje se da koristi jednokratne rukavice.

Fizičko udaljavanje od dva metra. Rad Centra neophodno je organizirati na način da se osigura u što većoj mjeri socijalno distanciranje (fizički razmak) kao i pojačana lična higijena i higijena prostora. Fizički razmak od najmanje dva metra u zatvorenom prostoru posebno provode zaposlenici u odnosu na druge zaposlenike, te se navedeni fizički razmak preporučava održavati kada je god moguće između zaposlenika i korisnika, s iznimkom njege korisnika koja se provodi u što kraćem vremenu. U istom zajedničkom prostoru zaposlenici održavaju fizički razmak od dva metra, te se sastanci, dogovori i edukacije zaposlenika odvijaju e-komunikacijom ili telefonom. U istom prostoru u isto vrijeme smiju boraviti isključivo korisnik i terapeut. Fizički razmak kao i pojačanu ličnu higijenu korisnika neophodno je poticati ali treba očekivati da će kod provedbe neminovno dolaziti do određenih odstupanja zbog stanja, funkcionalnosti i drugih karakteristika korisnika.

MJERENJE TJELESNE TEMPERATURE

Način mjerjenja tjelesne temperature. Kod osobe s povišenom temperaturom izmjerrenom bezkontaktnim topломjeom (37,3°C i veća, u zavisnosti od specifikacije bezkontaktnog topломjera), preporučuje se mjerjenje temperature i standardnim topломjerom pod pazuhom te se o povećanoj temperaturi zaključuje na osnovu rezultata mjerjenja pod pazuhom. Evidenciju o vrijednostima izmjerene tjelesne temperature i eventualnom postojanju respiratornih simptoma i znakove drugih zaraznih bolesti upisuje se u zasebni evidencijski list (Ček-lista za praćenje zdravstvenog stanja).

Mjerenje temperature kod korisnika i zaposlenika prije dolaska u Centar (kod kuće). Roditelji/staratelji imaju obavezu izmjeriti tjelesnu temperaturu korisniku svaki dan prije dolaska u Centar, te u slučaju povišene tjelesne temperature ne smiju dovoditi korisnika u Centar već se javljaju telefonom ustanovi i izabranom pedijatru/ljekaru porodične/obiteljske medicine radi odluke o testiranju i liječenju djeteta. Ako korisnici razviju simptome Covid-19 infekcije tokom boravka u Centru, terapeuti odmah obavještavaju roditelje, koji u najkraćem mogućem roku moraju doći po korisnika. Korisnike treba poticati da održavaju distancu (fizičku udaljenost) od drugih korisnika i odraslih, primjereno razvojnoj dobi. Svi uposlenici imaju obavezu mjeriti tjelesnu temperaturu svaki dan prije dolaska na posao, te da u slučaju povećane tjelesne temperature ne dolaze na posao, već se javljaju telefonom poslodavcu i svom ljekaru.

Mjerenje temperature kod korisnika i zaposlenika u Centru. Preporučuje se mjerjenje tjelesne temperaturu bezkontaktnim topломjerom svim zaposlenicima, svakodnevno kod dolaska i odlaska s posla, te da se utvrđuje imaju li respiratornih simptoma ili drugih znakova zaraznih bolesti. Preporučuje se voditi evidenciju o izmjerenim temperaturama uposlenika, koja će sadržavati ime i prezime osobe, datum i vrijeme mjerjenja, i vrijednost tjelesne temperature. Sa povišenom temperaturom, kašljom, otežanim dizanjem i drugim simptomima zarazne bolesti nije dozvoljeno raditi, brinuti se o korisnicima, niti dolaziti u prostor Centra. Ako zaposlenik

razvije simptome u toku radnog vremena, treba što prije da obavijesti nadređenog, napusti radno mjesto, te se obrati ljekaru. Zbog mogućnosti ovakvih slučajeva neophodno je da postoji organizirana zamjena za zaposlenike.

Hitno telefonsko obavještavanje ljekara/epidemiologa. Rukovodstvo Centra o svakoj sumnji na Covid-19 kod zaposlenika ili korisnika (o čemu roditelj/staratelj ima obavezu hitno telefonom obavijestiti rukovodstvo ustanove) obavještava odmah telefonom nadležnog epidemiologa, a posebno ako se radi o grupnom radu sa korisnicima. Posebno brzo i neizostavno rukovodstvo Centra obavještava nadležnog epidemiologa iz Doma zdravlja u slučaju grupiranja sumnje ili zaraze sa Covid-19 (dva i više zaposlenika i/ili korisnika sa sumnjom iz iste skupine i sl.). U slučaju saznanja za mogućeg prenositelja/mogući izvor infekcije svaki zaposlenik dužan je odmah obavijestiti rukovodstvo Centra.

Trajanje usluge. Uslugu treba pružati u što kraćem trajanju ovisno o individualnim potrebama korisnika i rizičnim faktorima korisnika i članova njegovog domaćinstva.

ORGANIZACIJA RADA UNUTAR CENTRA

Kretanje zaposlenika Centra. Kretanje van prostorija Centra će se svesti na najmanju moguću mjeru, u skladu sa radnim obavezama. Svaki zaposlenik nakon povratka dužan je proći dezbarijeru i dezinfekciju ruku. U slučaju izlaska iz Centra, apeluje se na zaposlenike da koriste stepenište gdje i kad god je to moguće, da bi izbjegli boravak u zatvorenom prostoru lifta i da bi izbjegli dodirivanje tipki, šteka i vrata lifta. Također, koristeći stepenište ne dodirujte rukohvate niti bilo kakve predmete i zidove u zgradici. Nakon ulaska/povratka u Centar zaposlenici su dužni temeljito oprati ruke sapunom i vodom, najmanje 20 sekundi, i dezinfikovati sredstvima za dezinfekciju ruku na bazi 70%-tnog alkohola. Uputa o pravilnom pranju ruku treba biti postavljena u prostore toaleta i svih mesta gdje se Peru ruke na vidljivom mjestu (Uputa u prilogu). Mole se zaposlenici da se ne zadržavaju u prostorijama Centra suvišno vrijeme mimo radnog vremena bez potrebe, a da to usaglase sa svojim neposrednim rukovodiocem.

Kretanje korisnika po Centru. Prolazak kroz zajedničke prostorije treba izbjegavati i skratiti na minimum, a ako je navedeno neophodno, prolaz kroz zajedničke prostorije se organizira na način da u isto vrijeme prolazi jedan korisnik i terapeut dok druge osobe ne prolaze u isto vrijeme, uz poticanje korisnika da kod takvih prolaza ne dodiruje površine ili predmete.

Korisnikova oprema. Ukoliko korisnik svakodnevno boravi u Centru, ako je moguće organizovati, roditelj donosi i odnosi u Centar obilježeni ruksak s opremom isključivo petkom (posljednji radni dan u sedmici) kada dolazi po korisnika. Terapeut preuzima novi i vraća ruksak od tekuće sedmice roditelju ispred ulaznih vrata. Terapeut odlaže novi ruksak u Centru, te ruksak stoji nekorišten preko vikenda i počinje se koristiti tek nakon pauze od 48-72 sata (tj. tek u naredni ponedjeljak). Ukoliko to nije moguće organizovati, korisnik svaki dan dolazi i odlazi iz Centra sa torbom sa minimalnim stvarima koje su neophodne, te svoju opremu i pribor ne dijeli s drugim korisnicima. Donošenje hrane i igračaka treba izbjegavati.

Rad u turnusima. Ako je moguće treba organizovati rad u turnusima na način da zaposlenici rade u sedmodnevnim ili četrnaestodnevnim smjenama, i to i terapeuti i administrativno i tehničko osoblje. Iznimno, ukoliko je moguće npr. u ustanovama s više korisnika s većim teškoćama u razvoju gdje je i bliski kontakt neophodan i čest može se pokušati organizovati da tokom sedmodnevne ili četrnaestodnevne smjene zaposlenici borave u organizovanom izoliranom smještaju tzv. radnoj izolaciji u krugu ustanove ili u nekom drugom obliku smještaja.

Ponašanje zaposlenika izvan radnog mjesta. Izvan ustanove zaposlenici se pridržavaju što je više moguće pravila kojima se smanjuje njihova mogućnost zaraze (izbjegavanje trgovina, drugih mjesta gdje se okupljaju osobe, javnog prijevoza, dosljedno provođenje socijalne distance i higijene i sl.).

Ograničen broj zaposlenika. U ustanovi nije dozvoljen ulazak zaposlenicima koji nisu raspoređeni na posao. U ustanovi treba biti najmanji mogući broj zaposlenika u isto vrijeme, ali opet dovoljan broj da je moguće organizovati brigu za korisnike.

Ulazak trećih osoba i dostava potrepština u Centar. Ulazna vrata otvaraju se na poziv telefonom ili zvonom. Dostavu za potrebe ustanove preuzimaju nadležni zaposlenici Centra na vanjskim vratima, po mogućnosti na nekom drugom ulazu, a ulaz je dozvoljen iznimno serviserima i ostalim službama za čijim uslugama postoji neodgovara potreba (što podrazumijeva dosljednu provedbu protivepidemijskih mjera poput monitoringa zdravstvene ispravnosti vode za piće i sl.) uz obaveznu mjeru dezinfekcije ruku i nošenja zaštitne maske i zaštite za obuću. Izbjegavati svaki ulazak drugih osoba (npr. zbog čišćenja, popravka ili donošenja hrane) u prostoriju dok su korisnici u prostoriji.

Spremačice i čišćenje. Spremačica iz jutarnje smjene prva ulazi. Zadnja osoba koja izlazi iz Centra je spremičica iz poslijepodnevne smjene koja mehanički briše podove i dezinficira sve korištene površine. Preporuka je odnijeti svu radnu odjeću na pranje u praonicu ustanove, a ne kući. Tekstil se pere na temperaturi najmanje 60°C dva puta sedmično, a plahte i posteljina ukoliko se koriste (npr. kod fizioterapije) na 60-90°C. Ukoliko se organizuje da roditelji nose posteljinu svog djeteta na pranje kući, potrebno je posteljinu staviti u tamnu PVC kesu, svezati i ostaviti u prostorijama Centra da stoji 72 sata, pa tek onda predati roditeljima na pranje.

Dezinficijensi i higijena ruku. Na ulazu u Centar te u Centru na još nekoliko lako dostupnih mesta, neophodno je postaviti dozatore s dezinficijensom za dezinfekciju ruku korisnika i zapsolenika (djeca predškolske dobi ne dezinficiraju ruke često već se pojačano provodi pranje ruku sapunom i vodom). Sredstva za dezinfekciju držati van domaćaja korisnika. Sredstvo za dezinfekciju potrebno je u količini od 1 do 2 ml nanijeti na suhe i čiste dlanove (obično jedan potisak na dozatoru, ili prema uputama proizvođača). Dlanove i područje između prstiju potrebno je protrljati dok se ne osuše, a sredstvo nije potrebno ispirati. Potrebno je voditi brigu o dostatnoj upotrebi dezinficijensa za ruke te se obavezno javiti nadređenom u slučaju da je u dozatoru preostala manja količina sredstva za dezinfekciju kako bi se osigurala nova količina.

Prozračivanje prostora. Prostorije je obvezno prozračivati što češće, a najmanje dva puta

dnevno u trajanju od minimalno pola sata prije dolaska i nakon odlaska djece, ili ako to vremenske i sigurnosne prilike dopuštaju ostaviti otvoren prozor kontinuirano. Prostorije je obvezno provjetravati svaki put nakon odlaska korisnika usluga savjetovanja i pomaganja, rane intervencije, psihosocijalne podrške ili integracije u trajanju od minimalno petnaest minuta, a prije dolaska drugog korisnika, ili ako to vremenske prilike dopuštaju ostaviti otvoren prozor.

Čišćenje prostora. Dodirne tačke kao što su ručke na vratima, ručke na prozorima, radne površine, tipkovnice, konzole, slavine u toaletima i kuhinjama, tipke vodokotlića, daljinske upravljače, prekidače za struju, zvana na vratima, ploče dizala te druge dodirne površine koje koristi veći broj osoba neophodno je dezinficirati na početku i na kraju svake smjene, a najmanje dva puta dnevno. Izbjegavajte koristiti klimatizacijske i ventilacijske uređaje. Čišćenje se provodi u vrijeme kada korisnici nisu prisutni. Zaposlenici na održavanju čistoće imaju obavezu voditi evidenciju o prebrisavanju dezinfekcionim sredstvom podova, toaleta i ostalih površina (Lista za evidenciju održavanja čistoće i dezinfekcije u prilogu).

Dezinfekcija mobitela. Svi zaposleni obavezno moraju odmah po ulasku dezinficirati vlastite mobitele.

Posebna radna odjeća i obuća. U blizini ulaza u prostor Centra treba osigurati zaseban prostor za oblačenje radne odjeće i obuće svim zaposlenicima, sa dovoljno komocije za presvlačenje na udaljenosti od dva metra. Svima ostalima koji ulaze u prostor ustanove treba osigurati korištenje zaštite za obuću (natikače/kaljače), zamjenske obuće ili dezinfekciju potplata (dezbarijera).

Maske za lice i rukavice. Svi zaposlenici tokom rada trebaju nositi zaštitnu masku preko usta i nosa. Zaštitne maske terapeuti koriste tokom rada s korisnicima, osim kod provođenja specifičnih aktivnosti zbog kojih lice terapeuta mora biti vidljivo (npr. logopedska terapija, kada se umjesto maske može koristiti vizir). Nošenje rukavica generalno nije preporučljivo, prednost se daje učestalom pranju i dezinficiranju ruku. Važno je napomenuti da je potrebno zaštitnu opremu (maske i rukavice) koristiti racionalno i prema logičkoj procjeni potrebe. Unutar kancelarija, uz pridržavanje mjera fizičke udaljenosti, smanjenja kontakata i prelazaka iz kancelarije u kancelariju, higijene i dezinfekcije ruku, rukavice i maska mogu imati i kontraefekat.

Zaposlenici na pripremi hrane i podjela obroka. Zaposlenici na pripremi hrane treba da nose maske i rukavice. Priprema hrane treba da se odvija uz principe dobre higijenske prakse. Potrebno je provoditi učestaliju dezinfekciju vozila za transport hrane. Podjela obroka treba da se obavljava način da osoba koja donosi hranu ostavi hranu na kolicima ili ispred ulaza u prostoriju, terapeut unosi hranu u prostoriju u kojoj borave korisnici, a hrana mora biti unaprijed podijeljena u porcije.

Prostorija za izolaciju. Kod svake promjene zdravstvenog stanja korisnika staviti u sobu za izolaciju koja je od ranije obezbijedena i ne koristi se za druge svrhe, odmah obavijestiti roditelje i u najkraćem roku korisnika uputiti u zdravstvenu ustanovu. Proveriti zdravstveno

stanje ostalih korisnika i svaki sumnjiv slučaj izolovati. U slučaju potvrde Covid-19 kod korisnika ili zaposlenika, prostor u kojem je osoba bila ne koristiti, te prije čišćenja i dezinfekcije sačekati bar 24 sata.

Igračke, didaktički materijal i ostali pribor. Ne koristiti igračke koje se ne mogu prati, posebno mekane i platinene. Čvrste igračke redovno prati i dezinfikovati. Poželjno je da svaki korisnik sam postupa sa svojom odjećom i obućom, priborom, torbama, materijalom, no ako nije u mogućnosti, terapeuti nakon dodirivanja odjeće i obuće, pribora, torbi trebaju dezinficirati ruke. Zabranjeno je korištenje materijala kao što su kinetički pjesak, glina, kukuruz, riža i sl., te svih igračaka koje se ne mogu oprati deterdžentom (deterdžent za suđe) i vodom te osušiti na zraku. Ako je ikako moguće potrebno je izložiti didaktičku opremu i igračke da se osuše na suncu. Prati i sušiti igračke potrebno je, ako je moguće, na kraju svakog radnog dana posebno za svakog korisnika.

Dezinfekcija opreme i sredstava za rad. Nakon svakog grupnog i individualnog rada, površine opreme i sredstava za rad koje se koriste u radu potrebno je dezinficirati. Prati i sušiti opremu potrebno je, ako je moguće, na kraju svakog radnog dana, između usluga koje se pružaju u grupi te nakon svakog korisnika kojem se usluge pružaju individualno.

Tjelesna aktivnost. Kod tjelesne aktivnosti neophodno je izbjegavati aktivnosti koje intenzivno ubrzavaju i produbljuju disanje. Ne preporučuje se izvođenje obimne fizičke aktivnosti u zatvorenom prostoru.

Higijena nakon obavljanja nužde. Potrebno je provoditi strogu higijenu i dezinfekciju ruku i korištenih i dodirnutih površina i predmeta prije i poslije upotrebe toaleta. Potrebno je generalno pojačati održavanje higijene u toaletima, uz vođenje evidencije.

Održavanje higijene kod korisnika. Potrebno je pojačati higijenu u slučaju pranja, hranjenja ili dodirivanja korisnika. Pranje ruku korisnika potrebno je provoditi nakon kihanja, kašljanja, plača, jela, te ih nadzirati pri pranju ruku. Nakon pranja ruku sapunom i vodom, za sušenje ruku neophodno je koristiti papirnate ubrusne za jednokratnu upotrebu koje nakon korištenja treba odbaciti u kantu za otpad sa poklopcom.

Edukacija korisnika o aktuelnoj situaciji. Provoditi edukaciju korisnika kroz igru o pranju ruku, kašljaju u podlakticu, socijalnom distanciranju i sl.

Neprijavljeno odsustvo korisnika. Potrebno je kontrolisati razloge odsustva korisnika koji su imali zakazani termin dolaska u Centar, te kontaktirati s roditeljima.

Organizovani prevoz korisnika. Ukoliko postoji organizovani prevoz korisnika, potrebno je poštovati mjere, održavati razmak između korisnika najmanje dva metra, a sjediti po principu "cik-cak" – svaka druga stolica dijagonalno. Pružatelj usluge koji dovodi korisnike na pružanje socijalnih usluga organizovanim prevozom (kombi prevoz) istovremeno može prevoziti samo

jednu grupu korisnika, a prije prijevoza druge grupe korisnika kombi vozilo ili drugo odgovarajuće vozilo se obavezno dezinficira.

Lista kontakata. Svi zaposlenici Centra dužni su da redovno ispunjavaju Listu kontakata za taj dan. Ova Lista kontakata u slučaju neželjene situacije (npr. kontakta sa zaraženom osobom) može biti jedino sredstvo koje će poslužiti da se otkrije put prenosa i širenja infekcije, zato ovu evidenciju vodite redovno, svako od zaposlenika za sebe pojedinačno (Lista evidencije kontakata sa drugim zaposlenicima ustanove u prilogu).

Bolesni odgajatelj. Mole se svi zaposlenici da ako imaju simptome respiratorne infekcije (povišenu temperaturu 37,3°C ili više, kašalj, otežano disanje) telefonom se obrate svom porodičnom/obiteljskom ljekaru. U tom slučaju NE DOLAZITE u prostorije Centra, samo se telefonom javite neposredno rukovodiocu. Kod kuće trebaju ostati i osobe koje uzimaju lijekove kao što su paracetamol, ibuprofen ili aspirin, koji mogu prikriti simptome infekcije (pod ovim se misli na osobe koje ove lijekove uzimaju kako bi snizili tjelesnu temperature, a ne na osobe koje ove lijekove uzimaju u redovnoj terapiji, kao što npr. srčani bolesnici često uzimaju aspirin od 100 mg preventivno).

Rad fizioterapeuta i edukatora/rehabilitatora. Nužno je osigurati dovoljnu količinu papirnatih maramica i ostalih jednokratnih materijala, opreme i sredstava za čišćenje, pranje i dezinfekciju, uključujući i opremu za odlaganje otpada. Ogrtače za korisnike kod fizioterapije, ako je moguće, preporučuje se zamijeniti jednokratnima. Neophodno je osigurati dovoljnu količinu zaštitne opreme za terapeute. Sve prostorije treba što češće provjetravati. Pri radu terapeuta s više korisnika potrebno je strogo provoditi zaštitne mjere u smislu pranja i dezinfekcije ruku i obaveznog korištenja drugog seta pribora. Tokom pružanja usluge, preporučuje se da se komunikacija sa korisnikom svede na minimum. Osobe koje imaju bilo kakav simptom respiratorne infekcije ne trebaju dolaziti na terapiju. Broj korisnika kojima će se usluga eventualno pružati istovremeno treba prilagoditi broju radnih mjesta u random prostoru uz održavanje fizičke udaljenosti od najmanje dva metra. Svi korisnici trebaju obaviti dezinfekciju ruku, te nositi masku za lice. Terapeut između korisnika mora oprati i dezinficirati ruke, a tokom cijelog postupka nositi masku. Rukavice kod rada terapeuta se preporučuju nositi po uobičajenom protokolu. Viziri za lice mogu pružiti dodanu zaštitu. Jednokratnu zaštitnu opremu potrebno je promijeniti nakon svakog korisnika, te odložiti u predviđene kante s poklopce u koje su umetnute dvije PVC vreće za smeće. U slučaju korištenja peškira, potrebno je osigurati jedan peškir za jednog korisnika, te nakon upotrebe peškir odložiti u spremnik s poklopcem, te oprati na 60°C ili više. Nakon svakog korisnika obavezno se dezinficira stol ili oprema odnosno druga površina na kojoj se obavlja fizikalna terapija, masaža ili druga procedura. Tokom pružanja usluge terapeut održava najveću moguću udaljenost koja ne ometa obavljanje usluge. Pribor, opremu i površine s kojima je korisnik bio u kontaktu potrebno je očistiti i dezinficirati, posebno ako je vidljivo uprljano sekretima (znoj, tjelesne tekućine i sl.). Dezinfekciju radnog mjesta potrebno je provoditi nakon svakog korisnika.

Rad logopeda i maska za lice. U logopedskoj terapiji i drugim oblicima terapije gdje lice/mimika terapeuta trebaju biti vidljivi predlaže se mogućnost terapije na daljinu, opcija korištenja vizira

za lice umjesto maske za lice, te korištenja pregrade od prozirnog pleksiglasa između logopeda/terapeuta i korisnika.

OTPAD KOJI SE SMATRA POTENCIJALNO INFЕKTIVNIM

Upravljanje otpadom. Svim redovnim komunalnim otpadom upravljati će se kao i u redovnim okolnostima. Otpad koji se smatra potencijalno infektivnim, poput zaštitnih maski, rukavica i druge zaštitne opreme, kao i otpad iz sobe za izolaciju, treba smjestiti u tamnu PVC kesu, svezati i ostaviti u prostoru Centra gdje korisnici nemaju pristup da stoji 72 sata, a nakon toga ga tretirati kao redovni komunalni otpad.

VOZILA CENTRA

Čistoća i dezinfekcija vozila Centra. Treba zadužiti sve zaposlenike-vozače vozila Centra da svake sedmice dodijeljeno vozilo odvezu na vanjsko i unutrašnje pranje. Apeluje se na zaposlenike da dodiruju što manje površina u svom vozilu. Zadužuje se svaki vozač vozila da izvrši dezinfekciju dodirnih površina u vozilu koje koristi taj dan, i to prije početka i nakon završetka korištenja vozila. U slučaju da su se u vozilima vozili korisnici ili treća lica (osim zaposlenika Centra), to vozilo je obavezno dezinficirati.

ZAVRŠNE PREPORUKE

U slučaju nemogućnosti organizacije posla zbog većeg broja zaposlenika koji su u samoizolaciji, nadležni donosioci odluka u kriznim situacijama u koordinaciji s osnivačima Centra mogu preraspodijeliti zaposlenike kako bi se osigurala kontinuirana njega i zaštita korisnika. Osigurava se kontinuirana saradnja s osnivačem. Ove će se upute prilagođavati aktualnoj epidemiološkoj situaciji.

Pratite isključivo preporuke koje izdaju nadležne zdravstvene institucije i ustanove na području BiH, FBiH i ZDK. Kako biti kontuirano informisan:

- Informacije o aktualnoj epidemiološkoj situaciji i preporukama na području BiH, FBiH i ZDK možete pronaći na internet stranicama Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica (<https://inz.ba/>), kao i Federalnog ministarstva zdravstva (www.fmoh.gov.ba) i Zavoda za javno zdravstvo FBiH (www.zzzfbih.ba);
- Najnovije informacije SZO o područjima širenja Covid-19 dostupne su na: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/situation-reports/>, a upute SZO o Covid-19 na: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/>.

PANIKA NIJE OPCIJA, OPREZ JESTE! VAŠ INZ

**EPIDEMIOLOŠKI UPITNIK ZA KLIJENTE USTANOVE KOJI MORAJU UĆI U PROSTORIJE
USTANOVE
(osim zaposlenika i korisnika)**

Ime (ime oca) i prezime		
Datum rodjenja		
JMBG		
Adresa stanovanja i općina		
Broj telefona		
Razlog posjete ustanovi; kome se klijent obratio, s kim je bio u kontaktu		
Datum i tačno vrijeme posjete ustanovi		
Da li ste boravili u posljednjih 14 dana u rizičnim područjima (unutar ili van BiH)? Ako da, gdje i u kojem periodu?	Da	Ne
Da li ste u posljednjih 14 dana bili u kontaktu sa osobama koje su boravile u rizičnim područjima, sa osobama koje su bile u samoizolaciji ili sa osobama za koje sumnjate da su zaražene Coronavirus-om?	Da	Ne
Imate li zdravstvenih tegobe: - povišena temperatura - kašalj - otežano disanje	Da	Ne (_____ °C)*
	Da	Ne
	Da	Ne

Obrazac popunio:

* Po mogućnosti izmjeriti tjelesnu temperaturu beskontaktnim toplomjerom.

** Ovaj Epidemiološki upitnik ispunit će se za svaku osobu koja ulazi u prostorije ustanove (osim zaposlenika i djece), uključujući i roditelje koji eventualno ulaze u prostorije ustanove, i predstavljat će osnovu za eventualno epidemiološko povezivanje kontakata sa pozitivnim slučajem na Covid-19.

*** Popunjavanjem ovog Epidemiološkog upitnika pod punom odgovornošću izjavljujem da, prema mom najboljem znanju, nisam izostavio/la nijedan ostvareni kontakt sa klijentom, niti podatak.

1.

STATI NA PODLOGU DEZ-BARIJERE I ZADRŽATI SE NEKOLIKO SEKUNDI

Covid-19

2.

STATI NA PODLOGU ZA POSUŠIVANJE OBUĆE

Covid-19

ISPRAVNO PRANJE RUKU

ISPRAVNO PRANJE RUKU

Ruke se obavezno peru

- prije početka rada
- nakon kašlja, kihanja ili puhanja nosa
- prije rukovanja s kuhanom ili gotovom hranom
- nakon rukovanja ili pripremanja sirove hrane
- nakon rukovanja otpadom
- nakon korištenja toaleta
- nakon jela, pića ili pušenja
- nakon rukovanja novcem
- generalno-redovno

Dezinfekcija ruku se obavlja nakon svakog napuštanja radnog mjesta

LISTA EVIDENCIJE ODRŽAVANJA ČISTOĆE I DEZINFEKCIJE PROSTORA I PREDMETA

Ustanova: _____

RB	Datum, vrijeme i mjesto održavanja čišćenja i dezinfekcije	Ime i prezime osobe koja je obavila čišćenje i dezinfekciju	Vrsta obavljenog posla i koncentracija i količina sredstva koje je korišteno (mehaničko čišćenje, dezinfekcija, drugo)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			
31.			
32.			
33.			
34.			
35.			

* Pod punom odgovornošću potpisujem ovu Listu evidencije održavanja čistoće i dezinfekcije koju sam obavio/la prema mom najboljem znanju i mogućnostima.

LISTA OSTVARENIH KONTAKATA SA ZAPOSLENICIMA USTANOVE

Ustanova: _____

Ime i prezime zaposlenika: _____

Datum: _____._____.20___. godine

RB	Ime i prezime kontakta (drugih zaposlenika)	Vrijeme kontakta	Vrsta kontakta (rukovanje, grljenje, mimoilaženje, boravak u istoj prostoriji, vozilu ili drugo)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			

** Ovu Listu kontakata sa zaposlenicima ustanove ispunit će svaki zaposlenik i navesti svakog drugog zaposlenika s kojim je došao u kontakt u toku dana, a Lista će predstavljati osnovu za eventualno epidemiološko povezivanje kontakata sa pozitivnim slučajem na Covid-19.

*** Popunjavanjem ove Liste kontakata sa zaposlenicima ustanove pod punom odgovornošću izjavljujem da, prema mom najboljem znanju, nisam izostavio/la nijedan ostvareni kontakt sa drugim zaposlenicima ustanove.

ČEK-LISTA ZA DNEVNO PRAĆENJE ZDRAVSTVENOG STANJA KORISNIKA I ZAPOSLENIKA

Ustanova: _____

Korisnik / grupa korisnika: _____

Datum: _____._____.20___. godine

RB	Ime i prezime korisnika ili zaposlenika	Simptomi (da – ne)						
		Tjelesna temperatura (°C)*	Suhi kašalj	Otežano disanje i kratak dah	Grljebolja	Bol u mišićima	Opća slabost	Groznica
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								
9.								
10.								
11.								

Ček-listu popunio:

* Po mogućnosti izmjeriti tjelesnu temperaturu beskontaktnim topomjerom, ili dobiti informaciju od roditelja.

** Popunjavanjem ove Ček-liste pod punom odgovornošću izjavljujem da, prema mom najboljem znanju, nisam izostavio/la nijedan podatak.